

1. Sözlük

2. Özel eğitim alanında kullanılan terimleri ve bilgileri paylaşmak. Kısa ama ayrıntılı bir açıklama.

3. Diğer terimlerle uygulamak mümkündür.

Sözlük

DAVRANIŞ ANALİZLERİ BİLİMİ: Davranış Analizi, birey ve çevre arasındaki psikolojik etkileşimlerin incelenmesi ve doğal bilimlerin sahip olduğu bilimsel yöntemin nasıl bir nesneye sahip olduğu konusudur. Uygulamalı Davranış Analizi de dahil olmak üzere üç ana dal içerir.

ABA: Uygulamalı Davranış Analizinin kısaltmasıdır ve Davranış Analizinden türetilen uygulamalı bilimdir.

Bu alan, belirli davranışlar ve dış koşullar arasındaki ilişkileri anlamak ve geliştirmek için davranış analizinden elde edilen verileri uygulamayı amaçlamaktadır. Organizma ile çevre arasında meydana gelen etkileşimleri tanımlamak, bu etkileşimlerin nasıl meydana geldiğini açıklamak, gelecekteki oluşumun özelliklerini ve olasılığını öngörmek, şekli, sıklığı ve işlevi etkilemek gibi çeşitli işlevlere sahiptir.

ABA'nın önemli bir özelliği kanıta dayalı olmaktır.

ABA'nın dikkati, aşağıdaki gibi sosyal olarak önemli davranışlara yöneltilmiştir:

- * Okul becerileri
- * Sosyal beceriler
- * İletişim becerileri
- * Uyarlamalı beceriler

Bu, herhangi bir müdahale alanına uygulanmayı uygun kılar ve sadece yaygın (ve yanlış) olarak beklendiği gibi sadece otizm değildir. Davranış analiz ilkelerinin bir uygulaması olarak ortaya çıkar ve bu nedenle çeşitli alanlara uygulanabilir.

Genel olarak özürsüzlük bağlamında ve özellikle otizmi karakterize eden bilimsel ve metodolojik titizlik bağlamında yaygın olarak benimsenir ve uygulanır.

Özet olarak, belirli bir durumda veya bir dizi durumda bir kişinin söylediği veya yaptığı şeyin (davranış) dikkatli bir inceleme (analiz) ile elde edilen bilgilerin uygulanmasını ifade eden bir terimdir.

Bu öncüllerin ve sonuçların ne olduğunu bilmek ve anlamak, onları değiştirmek ve sonra kişinin davranışını değiştirmek için stratejiler geliştirebilir.

Takviye/Güçlendirme: Bir davranıştan hemen sonra ortaya çıktığında, sıklıkta bir artışa neden olan olaydır.

1) Arttırılacak davranışları geliştirmek için kullanılır

2) Değeri bir önsel tarafından değil , ancak ürettiği etkiden sonra oluşturulmuştur (eğer davranış sıklıkta artarsa veya artmazsa)

3) Hedef davranışından hemen sonra verilmelidir.

POZİTİF Takviye/Güçlendirme: Frekansta artmak istediğimiz gelecekteki bir davranış geliştirmenin etkisine sahip olan bir teşvik/güdü eklenmiştir.

NEGATİF Takviye/Güçlendirme: Çevreden gelen bir uyarı ortadan kaldırır, bunun yerine azaltmak istediğimiz davranışlarda artışa neden olur.

Takviye/Güçlendirme TİPLERİ:

Sosyal

Duyusal (hamak, trambolin vb.)

Somut (balçık, topları, vb)

Kinetik / Dinamik (aktivite, oyun, kalk ve yürüyün).

Telkin: İstenilen davranışı kolaylaştırmak ve elde etmek için bir modelleme eylemi veya jestleri aracılığıyla fiziksel, taklit özellikler sağlayın.

Harekete geçirmek: Bunu yeni bir şey öğretirken; ve çocuk verilen talimatlara cevap vermediğinde veya gerekli olanı yapabildiğinde ama bunu yapmadığında kullanırız.

Öneri veya harekete geçirme türleri:

1) SÖZLÜ: Sözlü talimatlar

2) TAKLİT: taklit (modelleme)

3) FİZİKSEL: Fiziksel kılavuz (kısmi veya toplam)

4) ÇEVRESEL: Uyarana bağlı öneriler: gösterge; pozisyon; fazlalık (ör. oyunların depolanacağı yerde bir kutu bırakın)

Şekillendirme = İstenilen davranışın gerçekleşmesine yol açan dizilerin oluşturulması (hedef).

Zincirleme = Hedef davranış, tüm davranışın gerçekleştirilmesine kadar kademeli olarak güçlendirilen adımlara bölünür.

Çocuğun yetkinlik düzeyinin değerlendirilmesi gereklidir.

ToM=Zihin Kuram Kuramı, kişinin kendi ve başkalarının zihinsel durumlarını, düşüncelerini, inançlarını, akıl yürütmelerini, çıkarımlarını, duygularını, niyetlerini ve davranışını ve bağlamı ve anlam çıkarımını gözleme dayalı ihtiyaçları anlama yeteneğidir. Çıkarım sistemi, davranışa anlam vermeyi ve davranışı öngörmeyi mümkün kılar.

Uyarlamalı beceriler

Uyumsal davranış, bireyin, aynı yaş ve bağlam kültürüne sahip bir birey için çevrenin beklentilerini karşılayabilmek için yeterli derecede bağımsız olması ve sosyal rolünden kaynaklanan görevleri yerine getirmesi için günlük olarak gerçekleştirmesi gereken faaliyetler kümesidir. (Doll, 1965; Grossman, 1973, 1983; Sparrow, Balla ve Cicchetti, 1984; Nihira 1999; Thompson, McGrew ve Bruininks, 1999).

Uyarlayıcı davranış, ayrı bir yapıdır, ancak kullanımdaki normal testlerle ölçülen zeka ile ilişkilidir ve bu ilişki okul öncesi veya ağır sakatlık durumlarında daha yüksektir.

Gerçek yaşam durumlarındaki kişisel ve sosyal kendi kendine yeterlilik, ve bilişsel yeteneklerin günlük yaşamdaki kişinin kendi özerkliğinin yönetimine nasıl uygulandığını gözlemlemektir.

Uyarlanabilir davranış:

- yaşa özgü
 - İçeriğe özgüdür
 - Tipik bir performansın ifadesidir
 - Çok boyutlu bir yapıdır
- A. Aşağıda gösterildiği gibi şu anda veya tarihe göre ortaya çıktığı gibi, çoklu iletişim bağlamında sosyal iletişim ve sosyal etkileşimdeki kalıcı eksiklikler (örnekler, tam kapsamlı değil, açıklayıcı niteliktedir):
1. Sosyal-duygusal karşılıklıdaki, örneğin anormal sosyal yaklaşımdan ve normal geri konuşmanın başarısızlığından; çıkarların, duyguların veya etkilerin paylaşımının azaltılması; sosyal etkileşimleri başlatma veya cevap vermede başarısızlığa kadar.
 2. Sosyal etkileşim için kullanılan sözel olmayan iletişimsel davranışlardaki eksiklikler, örneğin, yetersiz entegre edilmiş sözel ve sözel olmayan iletişimden; göz teması ve beden dilindeki anormalliklere veya jestlerin anlaşılmasında ve kullanılmasında açıklara: yüz ifadeleri ve sözsüz iletişimden yoksunluğa kadar.
 3. Çeşitli sosyal bağlamlara uyum sağlamadaki zorluklardan, hayali oyun paylaşma ya da arkadaş edinmeye kadar, ilişkileri geliştirme, sürdürme ve anlamada eksiklikler.

Şiddet, sosyal iletişim bozukluklarına ve sınırlı, tekrarlayıcı davranış kalıplarına dayanır.

B. Şu anda veya tarihe göre aşağıdakilerin en az iki tanesi tarafından ortaya konan sınırlı, tekrarlayıcı davranış kalıpları, ilgi alanları ya da faaliyetler (örnekler tanımlayıcı niteliktedir, detaylı değildir):

1. Basmakalıp veya tekrarlayan motor hareketleri, nesnelerin veya konuşmaların kullanımı (örneğin, basit motor stereotipler, sıraya dizme oyuncakları veya dönen nesnelere, ekolali, kendine özgü ifadeler).
2. Aynılık ısrarı, rutinlere esnek olmayan bağlılık ya da sözel veya sözel olmayan davranış biçimlerinin ritüelleştirilmesi (ör. Küçük değişikliklerde aşırı sıkıntı, geçişlerle ilgili zorluklar, katı düşünme kalıpları, tebrik ritüelleri, her gün aynı güzergâh ya da aynı yemeği yemeleri).
3. Yoğunluk veya odakta anormal olan son derece kısıtlı, sabitlenmiş ilgi alanları (ör., Olağandışı nesnelere güçlü bağlanma veya aşırı sınırlanmış veya perseveratif ilgi alanları).
4. Ortamın duyuşal yönlerinde duyuşal girdiye veya olağandışı ilgiye karşı hiper veya hipertaeaktivite (örneğin, ağrı / sıcaklığa karşı belirgin bir ilgisizlik, belirli seslere veya dokulara karşı olumsuz tepkiler, aşırı kokular veya nesnelerin dokunuşu, ışıkla veya hareketle görsel hayranlık)

Şiddet, sosyal iletişim bozukluklarına ve sınırlı, tekrarlayıcı davranış kalıplarına dayanır.

- C. Semptomlar erken gelişim döneminde mevcut olmalıdır (ancak sosyal talepler sınırlı kapasiteyi aşana kadar tam olarak ortaya çıkmayabilir veya daha sonraki hayatta öğrenilen stratejilerle maskelenebilir).
- D. Semptomlar, sosyal, mesleki veya diğer önemli çalışma alanlarında klinik olarak önemli ölçüde bozulmaya neden olur.
- E. Bu rahatsızlıklar, zihinsel engelli (entelektüel gelişimsel bozukluk) veya küresel gelişimsel gecikmeyle daha iyi açıklanamaz. Zihinsel engellilik ve otizm spektrum bozukluğu sıklıkla birlikte ortaya çıkar; Otizm spektrum bozukluğu ve zihinsel engellilik ile ilgili eş tanımlar koymak için sosyal iletişim genel gelişim düzeyi için beklenenin altında olmalıdır.

Tanıyı Destekleyen İlişkili Özellikler

Otizm spektrum bozukluğu olan bir çok birey de zihinsel bozukluğu ve / veya dil bozukluğu (örneğin, konuşma yavaş, üretimin arkasında dil anlama) vardır. Ortalama veya yüksek zekaya sahip olanlar bile eşit olmayan bir yetenek

profiline sahiptir. Zihinsel ve uyarlamalı işlevsel beceriler arasındaki boşluk genellikle büyüktür.

Garip yürüyüş, sakarlık ve diğer anormal motor işlevleri (örneğin, uçlarda yürüme) dahil olmak üzere motor beceri eksiklikleri sıklıkla mevcuttur. Kendine zarar verme (örneğin, baş vurma, bileği ısırma) ortaya çıkabilir ve yıkıcı / zorlayıcı davranışlar, otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda ve ergenlerde, zihinsel engellilik de dahil olmak üzere diğer hastalıklardan daha yaygındır.

Otizm spektrum bozukluğu olan ergenler ve yetişkinler anksiyete ve depresyona yatkındır. Bazı bireyler katatonik benzeri bir motor davranış geliştirir (yavaşlatır ve "dondurucu" orta aksiyon), ancak bunlar tipik olarak katatonik bir olayın büyüklüğü değildir. Bununla birlikte, otizm spektrum bozukluğu olan bireylerde motor semptomlarda belirgin bir bozulma yaşanması ve mutizm, postürleme, yüz buruşturma ve balmumu esnekliği gibi semptomlarla dolu katatonik bir atak göstermesi mümkündür.

Yetişkinlik yıllarında komorbid katatoni riskinin en fazla olduğu gözükmemektedir.

Geliştirme ve Kurs

Otizm spektrum bozukluğu için başlangıç yaşı ve paterni de not edilmelidir. Semptomlar tipik olarak yaşamın ikinci yılında (12-24 aylık) tanınır, ancak gelişimsel gecikmeler şiddetliyse 12 aydan daha erken veya semptomlar daha az belirgin ise 24 aydan daha geç görülür. Başlangıç tanımının paterni, erken gelişimsel gecikmeler veya herhangi bir sosyal ya da dil becerisi kaybı hakkında bilgi içerebilir. Tipik olarak, bu durum 12 ila 24 aylıkken ortaya çıkar ve en az 2 yıllık normal gelişmeden sonra ortaya çıkan gelişimsel regresyonun nadir örneklerinden ayrılır.

Otizm spektrum bozukluğunun davranışsal özellikleri ilk olarak erken çocukluk döneminde ortaya çıkmakta, bazı olgular yaşamın ilk yılında sosyal etkileşime ilgi göstermemektedir. Otizm spektrum bozukluğu olan bazı çocuklar, yaşamın ilk 2 yılında, sosyal davranışlarda veya dil kullanımında kademeli veya nispeten hızlı bir bozulma ile birlikte, gelişimsel platolar veya regresyon yaşarlar. Bu tür kayıplar diğer bozukluklarda nadirdir ve otizm spektrum bozukluğu için yararlı bir "kırmızı bayrak" olabilir. Çok daha alışılmadık olan ve daha kapsamlı tıbbi araştırma gerektiren ise, sosyal iletişimin ötesinde becerilerin (örneğin, öz

bakım, tuvalet, motor beceriler) kaybı veya ikinci doğumgününden sonra ortaya çıkan becerilerin kaybıdır .

Otizm spektrum bozukluğunun ilk belirtileri sıklıkla, gecikmiş dil gelişimi, sosyal ilgi eksikliği ya da sıra dışı sosyal etkileşimler (örneğin, bireyleri onlara bakmak için herhangi bir girişimde bulunmadan çekiştirmek) alışılmadık oyun kalıpları (örneğin oyuncağı çevirmek ama hiç onunla oynamamak) ve alışılmadık iletişim kalıpları (ör., alfabeyi bilme ama kendi ismine cevap vermeme). Sağırılıktan şüphelenilebilir, ancak tipik olarak inkar edilir.

İkinci yıl boyunca, garip ve tekrarlayan davranışlar ve tipik oyunun yokluğu daha belirgin hale gelir. Tipik olarak gelişmekte olan birçok çocuk, güçlü tercihlere sahip olduğundan ve tekrarlamadan hoşlandığından (örneğin, aynı yiyecekleri yiyerek, aynı videoyu birden çok kez izlediğinden), okul öncesi dönemde otizm spektrum bozukluğunun tanısı olan kısıtlı ve tekrarlayıcı davranışları ayırt etmek zor olabilir. Klinik ayırım, davranışın türü, sıklığı ve yoğunluğuna dayanır (örneğin her gün saatlerce nesnelere çizen ve herhangi bir eşya yer değiştirdiğinde çok sıkıntılı olan bir çocuk)

Otizm spektrum bozukluğu dejeneratif bir bozukluk değildir ve yaşam boyunca öğrenme ve dengeleme için tipiktir. Semptomlar genellikle erken çocukluk ve erken okul yıllarında daha belirgindir, en azından bazı bölgelerde daha sonraki çocuklukta tipik gelişimsel kazanımlar vardır (ör., Sosyal etkileşime olan ilginin artması). Diğerlerinin çoğu iyileşirken, bireylerin küçük bir kısmı ergenlik döneminde davranışsal olarak kötüleşmektedir.

Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerin sadece bir azınlığı, üstün dil ve entelektüel yeteneklere sahip olma eğilimi olanlar ve özel ilgi ve becerilerine uygun bir iş bulabilenler yetişkinlikte bağımsız olarak yaşamakta ve çalışmaktadırlar. Genel olarak, daha düşük seviyelerde bozulma olan bireyler bağımsız olarak daha iyi işlev görebilirler.

Bununla birlikte, bu bireyler bile sosyal olarak naif ve savunmasız kalabilirler, yardım olmadan pratik talepleri organize etmekte güçlük çekerler ve endişe ve depresyona eğilimlidirler.

Pek çok yetişkin dengeleme stratejilerini ve toplumdaki güçlüklerini maskeleyerek için başa çıkma mekanizmalarını kullandığını, ancak sosyal olarak

kabul edilebilir bir cephenin sürdürülmesinin stres ve çabasından muzdarip olduğunu bildiriyor. Otizm spektrum bozukluğunda yaşlılık hakkında hiçbir şey bilinmemektedir.

Otizm Spektrum Bozukluğunun İşlevsel Sonuçları

Otizm spektrum bozukluğu olan küçük çocuklarda, sosyal ve iletişim yeteneklerinin eksikliği, özellikle sosyal etkileşim yoluyla veya akranlarıyla olan ortamlarda öğrenmeyi engelleyebilir. Evde, rutinler üzerindeki ısrar ve değişimin önlenmesi, duyu hassasiyetler, yeme ve uyumaya müdahale edebilir ve rutin bakım (örn. Saç kesimleri, diş işleri) yapmayı zorlaştırabilir. Uyarlayıcı beceriler tipik olarak ölçülen IQ'nun altındadır.

Planlaması, organizasyon ve değişimle başa çıkma ile ilgili aşırı zorluklar, ortalamanın üstündeki zekalı öğrenciler için bile akademik başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir. Yetişkinlik döneminde, bu bireyler devam eden sağlamlık ve yenilikle ilgili zorluk nedeniyle bağımsızlık kurmakta zorlanabilirler.

Otizm spektrum bozukluğu olan çoğu birey, zihinsel engelli olmasa bile, bağımsız yaşam ve kazançlı istihdam gibi önlemlerle endeksli olarak zayıf psikososyal işlevsellik göstermektedir. Yaşlılıkta fonksiyonel sonuçlar bilinmemektedir, ancak sosyal izolasyon ve iletişim problemleri (örn., Azalan yardım arama), yaşlı yetişkinlerde sağlık için ortaya çıkabilir.

AAC: Çoğaltıcı ve Alternatif İletişim (genellikle A.A.C. olarak kısaltılır), en yaygın iletişim kanallarını kullanmada zorluk yaşayan insanlara, tüm dil ve yazımdan daha iyi iletişim kurmaya yardımcı olan tüm iletişim yöntemlerini açıklayan terimdir.

Alternatif olarak adlandırılır çünkü geleneksel olanlardan farklı alternatif iletişim yöntemleri kullanır. Güçlendirici olarak tanımlanır çünkü ikame etmez, fakat kişinin doğal iletişim olanaklarını artırır.

Konuşmayı kolaylaştırmak, yaşam ve ilişki bağlamlarına katılımı arttırmak amacıyla konuşmacı, muhatapları ve yaşam çevresini hedef alan bir dizi teknik, strateji ve teknolojidir.

Birçok farklı teknik yaklaşım vardır. Konuşmacı olmayan bireyin (yaş, temel patoloji, iletişim becerileri, görsel beceriler vb.) İhtiyaç ve özelliklerine en doğru ve etkili yaklaşımı seçmek ve uygulamak gereklidir.

PECS: Görüntü Değişimi ile İletişim Sisteminin Kısaltmasıdır. Alternatif Güçlendirici İletişim bağlamında kullanılan stratejilerden biridir, ancak otizm spektrum bozukluğu olan çocuklar için özgüllüğü vardır.

Alternatif bir güçlendirici iletişim sisteminin uygulamaya konması, çocuğun geliştirmekte olan farklı alanlarındaki olumlu yankıları olan, iletişim, sosyal etkileşim ve sorunlu davranışlar üzerinde azalan bir etkiye sahip, işlevsel bir iletişimini sağlar.

Destekleme (bir davranışın sıklığını değiştirme yeteneğine sahip olan unsurlar) kullanımına dayanır, (özellikle görsel ve fiziksel komutları kullanarak), söner (başlangıçta yavaş yavaş sönen pek çok yardımın başlatılması).

Altı aşamadan oluşan küçük adımlı öğrenme yoluyla bir sosyal alışveriş olarak işlevsel iletişim ve iletişim geliştirmeyi amaçlar.

Aşama: objektif

İLK AŞAMA: GÜDÜMLÜ FİZİKSEL DEĞİŞİM.

Nesne ile basit görüntü değişimi;

İKİNCİ AŞAMA: Kendiliğindenliği artırın.

Çocuk şunları öğrenir:

- İletişim için kitaba gidin;
- Sembol kartını çıkarın;
- Konuşmacıya gidin ve sembol kartını eline verin;

ÜÇÜNCÜ AŞAMA: Sembolün ayrımı.

Çocuk görsel uyarılar arasında ayırım yapmayı öğrenir ve bir seçim ifade eder;

DÖRDÜNCÜ AŞAMA: Cümlenin kurulması.

Çocuk, "I want" + ilgi nesnesinden oluşan sembol kartları ile basit cümleler kurmayı öğrenir;

BEŞİNCİ AŞAMA: Cevap.

Çocuk, "Ne istiyorsun?" Sorusunu cevaplamayı öğrenir.

ALTINCI AŞAMA: Yorum yapın.

Ortağın talebi üzerine ve kendiliğinden yanıt olarak yorum yapmayı öğrenin.

BİT: Bilgi ve İletişim Teknolojisinin kısaltmasıdır). Otistik Sendromlarda da bir müdahale şekli olarak kullanılır. Bu konuların öğrenme, iletişim ve sosyalleşmesini geliştirmek için BT araçlarını kullanan bir çalışma şeklidir.

Kullanımı, bireysel hastanın özellikleri, tercihleri ve ihtiyaçları üzerinde bireyselleştirilmelidir. Bilgisayar kullanımı ve eğitim için önceden belirlenmiş yollar bulunmamaktadır. Bu nedenle, amaçların ve araçların tanımlanması için aile, operatör ve uzmanları karşılaştırmak uygun olacaktır.

Genellikle otistik bireyler pahalı ek ekipmana ihtiyaç duymaz. Bilgisayarınızda zaten bulunan araçlarla (PowerPoint gibi) birçok görev oluşturulabilir. Amaca göre son derece yararlı olabilecek rehabilitasyon eğitim yazılımı satın alınabilir. Donanım yardımcıları da kullanılabilir: örneğin, bilgisayara yaklaşan bazı çocuklar için fareden ziyade dokunmatik ekran kullanmak yararlı olabilir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile şunlar gibi çeşitli aktiviteler önerilebilir; öğrenmenin yeni araçlarla geliştirilmesi, etkinliklerin ve öğretim kartlarının hazırlanması (materyalin tekrarlanabilirliği), oyunun anlarının özerk bir şekilde tanımlanması.

Sembolik pekiştiren, hedef davranışın sistematik olarak güçlendirilmesine dayanan bir acil durum yönetimi sistemidir. Takviye ediciler, diğer güçlendiriciler için değiştirilebilen semboller veya "jetonlar" dır. Bir sembolik pekiştiren, edimsel koşullanma ve davranışsal pekiştiren ilkelerine dayanır ve uygulamalı davranış analizi içinde yer alabilir. (Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Token_economy)